

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

FACTORS AFFECTING HELMET WEARING BEHAVIOR OF STUDENTS OF

SAKON NAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

รัฐติมา เหมะธูลิน และศุภณัฐ ทองศิริ

RATSIMA HAMATHULIN AND SUPANUT THONGSIRI

Received: January 23, 2023

Revised: March 13, 2023

Accepted: May 16, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษาจาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 381 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผู้วิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการของนักศึกษาจากการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระบับน้อย ด้านพุทธิพิสัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ด้านจิตพิสัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด และด้านทักษะพิสัยอยู่ในระดับน้อย 2) พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ รายได้ และการสวมหมวกนิรภัยในขณะที่ขับจักรยานยนต์ ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะ ประสพการณ์ประสบอุบัติเหตุในการขับขี่

คำสำคัญ: พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Students of the Department of Public Administration Faculty of Management Science Sakon Nakhon Rajabhat University

อีเมล: ratsima040944@gmail.com

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the helmet-wearing behavior and factors affecting the helmet-wearing behavior of students. The sample group consisted of 381 Sakon Nakhon Rajabhat University students. The research tools were a 5-level estimation questionnaire. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance. The researcher found that 1) students' behavior from wearing helmets of Sakon Nakhon Rajabhat University students in all 3 aspects was at a low level. The cognitive range was at the lowest level. Spirituality was at the lowest level. 2) The helmet-wearing behaviors of Sakon Nakhon Rajabhat University students differed according to gender, income, and helmet-wearing behaviors while riding motorcycles. Except for personal factors on the faculty side, Driving accident experience.

Keywords: Helmet wearing behavior

บทนำ

ในปัจจุบันประชาชนคนไทยจำนวนไม่น้อยใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางเนื่องจากเป็นพาหนะที่มีราคาไม่สูงนักมีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และประหยัดน้ำมัน การใช้รถจักรยานยนต์จึงเป็นทางเลือกสำหรับการเดินทางในชีวิตประจำวันแต่อย่างไรก็ตามอุบัติเหตุจากการจราจรเป็นสาเหตุการเสียชีวิตการบาดเจ็บและความพิการสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของคนไทย และมีแนวโน้มทวีจำนวนความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปีกลุ่มที่เสียชีวิตมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 15 – 44 ปี กลุ่มอายุดังกล่าวเป็นวัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติมากที่สุด อุบัติเหตุจากการจราจรยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อด้านสาธารณสุขเท่านั้น ปัญหานี้ยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต สังคม และเศรษฐกิจ และยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน 20 เท่า รถจักรยานยนต์คือการเอาเนื้อไปหุ้มเหล็ก เมื่อประสบอุบัติเหตุร่างกายจึงกระทบพื้นถนนหรือสิ่งกีดขวางโดยตรงและรุนแรงพฤติกรรมที่ไม่สวม หมวกนิรภัย ถือว่าผิดกฎหมาย ข้อมูลสถิติการใช้สิทธิ์พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ปี 2561 ของจังหวัดสกลนคร เป็นเพศชายร้อยละ 84.24 เพศหญิงร้อยละ 15.76 เป็นจักรยานยนต์ร้อยละ 74.65 จะเห็นได้ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากจักรยานยนต์มีมาก และเพศชายเกิดอุบัติเหตุมากกว่าเพศหญิง (ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุประจำจังหวัดสกลนคร, 2561) ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ปี 2562 ของจังหวัดสกลนคร เป็นเพศชายร้อยละ 77.75 เพศหญิงร้อยละ 22.25 เป็นจักรยานยนต์ร้อยละ 85.35 จะเห็นได้ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากจักรยานยนต์มีมาก และเพศชายเกิดอุบัติเหตุมากกว่าเพศหญิง (ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุประจำจังหวัดสกลนคร, 2562) ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ปี 2563 ของจังหวัดสกลนคร เป็นเพศชายร้อยละ 79.88 เพศหญิงร้อยละ 20.12 เป็นจักรยานยนต์ร้อยละ 80.25 จะเห็นได้ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากจักรยานยนต์มีมาก และเพศชายเกิดอุบัติเหตุมากกว่าเพศหญิง (ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุประจำจังหวัดสกลนคร, 2563) จากทบทวนวรรณกรรม พบว่าการสวมใส่หมวกนิรภัยช่วยป้องกันการสูญเสียชีวิตช่วยลดระดับความรุนแรงของการบาดเจ็บได้ และในขณะผู้ที่ไม่สวมหมวกนิรภัยมีโอกาสเสียชีวิตมากกว่าผู้ที่สวมหมวกนิรภัยถึง 3 เท่า และช่วยลดการบาดเจ็บทางสมองร้อยละ 67.0 ลดความรุนแรงการบาดเจ็บที่ศีรษะร้อยละ 27.2 ชับซี่เสี่ยงต่อการเสียชีวิตร้อยละ 92.8

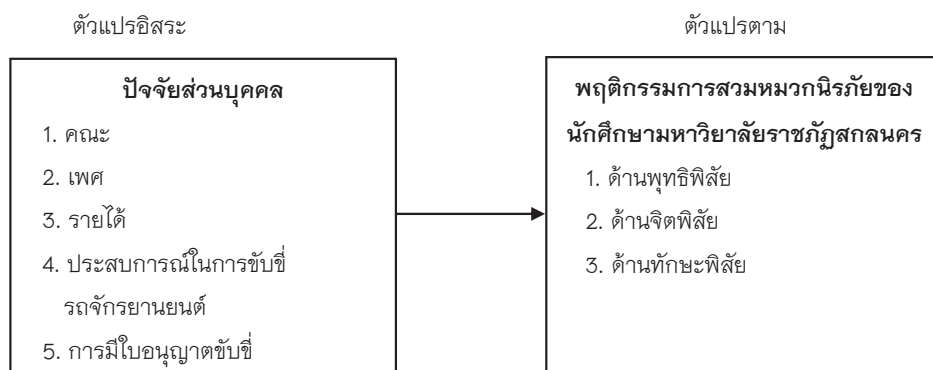
และผู้ช้ชอนท่ายเสียชีวิตร้อยละ 96.8 (สำนักงานกองทุน ส่นับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ 2561) นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครซึ่งเป็นช่วงอายุที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจรรยาจรมากที่สุด เพราะจากสถิติช่วงอายุ 16-25 ปีเกิดอุบัติเหตุมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการศึกษาพฤติกรรมการใช้หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการประยุกต์รูปแบบเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการสวมหมวกนิรภัยและกฎจราจร และด้านแนวคิดด้านพฤติกรรมศาสตร์ของเบนจามินบลูม และคณะ (1956) มาประยุกต์ บูรณาการและกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการสำรวจเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อตอบคำถามของการวิจัย และกำหนดเป็นความมุ่งหมายของการวิจัยได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษามีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ คณะ เพศ รายได้ ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ และการมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ต่างกัน มีพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยมีแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 7,855 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 381 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการคำนวณของ ยามาเน่ และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ

2. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับด้านข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ ประสบการณ์ในการขับขีรถจักรยานยนต์ และการมีใบอนุญาตขับขีรถจักรยานยนต์ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ นโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีคำถามทั้งหมด 10 ข้อแต่ละข้อมี 2 ตัวเลือก คือ ทราบ-ไม่ทราบ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจในการสวมหมวกนิรภัยกฎจราจรและมาตรการและการส่งเสริมในการสวมหมวกนิรภัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม และได้ส่งให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง 2) ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม 3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการแจกแบบสอบถาม และ 4) ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม 2) ตรวจสอบความสมบูรณ์และลงข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 3) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล 3.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคล ตามแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage) 3.2 การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ด้านการพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตอนที่ 3 ด้านความรู้ความเข้าใจในการสวมหมวกนิรภัยและกฎจราจรวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) 3.3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. คณะ		
– คณะครุศาสตร์	131	34.40
– คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	85	22.30
– คณะวิทยาการจัดการ	88	23.10
– คณะวิทยาศาสตร์	37	9.70
– คณะเทคโนโลยีการเกษตร	20	5.20
– คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	20	5.20
2. เพศ		48.80
– ชาย	186	
– หญิง	195	51.20
3. รายได้		
– ไม่เกิน 5,000 บาท	70	18.50
– 5,000 – 7,000 บาท	164	43.00
– 7,000 – 10,000 บาท	60	15.70
– 10,000 บาทขึ้นไป	87	22.80
4. ประสบการณ์ในการขับขี่		
– 1 – 3 ปี	99	26.00
– 4 – 6 ปี	143	37.50
– 7 – 10 ปี	105	27.60
– 10 ปีขึ้นไป	34	8.90
5. การมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์		
– มี	229	60.10
– ไม่มี	152	39.90
6. การสวมหมวกนิรภัยในการขับขี่และโดยสาร รถจักรยานยนต์		
– สวมเป็นประจำ	143	37.50
– สวมบางครั้ง	219	57.50
– ไม่สวม	19	5.00
7. นักศึกษามีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง		
– มี	265	69.60
– ไม่มี	116	30.40

8. ประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์		
-ไม่เคย	90	23.60
-เคย 1 ครั้ง	166	43.60
-เคย 2 ครั้ง	110	28.90
-มากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป	15	3.90
รวม	381	100.0

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 381 คน พบว่า สังกัดคณะครุศาสตร์ จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 คณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 คณะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 เป็นเพศหญิง จำนวน 195 คิดเป็นร้อยละ 51.20 และเป็นเพศชาย จำนวน 186 คิดเป็นร้อยละ 48.80 มีรายได้ประมาณ 5,000–7,000 บาท จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมา มีรายได้ 10,000 บาท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 และน้อยที่สุด มีรายได้ 7,000–10,00 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 มีประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ 4–6 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 7–10 ปี มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 และ 1–3 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 และน้อยที่สุด 10 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.90 มีใบใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10 และไม่มีใบใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์จำนวน 152 คิดเป็นร้อยละ 39.90 มีการสวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์เป็นบางครั้ง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 สวมหมวกนิรภัยเป็นประจำ จำนวน 143 คิดเป็นร้อยละ 37.50 และไม่สวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 มีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 69.60 ไม่มีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 เคยประสบอุบัติเหตุ จากการขับขี่ 1 ครั้ง จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 เคย 2 ครั้ง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 ไม่เคย 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.60 และ มากกว่า 2 ครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านพุทธิพิสัย

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีความรู้มากน้อยเพียงใดเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวกนิรภัย	1.92	.925	น้อยที่สุด
2	ท่านมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใดกับการประชาสัมพันธ์ วินัย จรรยาที่ติดตั้งบริเวณประตูทางเข้า – ออก มหาวิทยาลัยฯ	2.02	1.057	น้อย
3	จากการอบรมและเห็นการประชาสัมพันธ์วินัยจรรยาท่านจะสามารถนำไปใช้ในการขับเคลื่อนตามท้องถนนได้มากน้อยเพียงใด	1.72	.820	น้อยที่สุด
4	การอบรมและการประชาสัมพันธ์วินัยจรรยาของมหาวิทยาลัยฯ ท่านคิดว่ามีประโยชน์ต่อท่านมากน้อยเพียงใด	1.98	.913	น้อยที่สุด
	รวม	1.90	.584	น้อยที่สุด

ตาราง 2 พบว่า พฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านพุทธิพิสัยโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 1.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 2 ท่านมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใดกับการประชาสัมพันธ์ วินัย จรรยาที่ติดตั้งบริเวณประตูทางเข้า – ออก มหาวิทยาลัยฯ ($\bar{x} = 2.02$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 การอบรมและการประชาสัมพันธ์วินัยจรรยาของมหาวิทยาลัยฯ ท่านคิดว่ามีประโยชน์ต่อท่านมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 1.98$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 1 ท่านมีความรู้มากน้อยเพียงใดเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวกนิรภัย ($\bar{x} = 1.92$) และข้อที่ 3 จากการอบรมและเห็นการประชาสัมพันธ์วินัยจรรยาท่านจะสามารถนำไปใช้ในการขับเคลื่อนตามท้องถนนได้มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 1.72$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านด้านจิตพิสัย

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านคิดว่าการสวมหมวกนิรภัยคือความถูกต้องและพยายามที่จะปฏิบัติตามกฎจราจรทุกครั้ง	1.71	.732	น้อยที่สุด
2	ท่านสามารถสวมหมวกนิรภัยได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีมาตรการของมหาวิทยาลัยฯ มาบังคับ	2.09	1.038	น้อย
3	ท่านพอใจที่มหาวิทยาลัยฯ จัดอบรมผู้กระทำความผิดไม่สวมหมวกนิรภัยและผู้กระทำความผิดที่จรรยาจำนวน 2 ชั่วโมง / ครั้ง / เดือน	1.96	.828	น้อยที่สุด
4	ท่านพอใจกับงานรักษาความปลอดภัยที่จัดตั้งด่านตรวจทางเข้า-ออกประตู และบริเวณจุดเสี่ยงของมหาวิทยาลัยฯ	2.01	0.902	น้อย
	รวม	1.94	.730	น้อยที่สุด

ตาราง 3 พบว่า พฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านจิตพิสัยโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 ท่านสามารถสวมหมวกนิรภัยได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมี มาตรการของมหาวิทยาลัยฯ มาบังคับ ($\bar{X} = 2.09$) รองลงมาคือ ข้อที่ 8 ท่านพอใจกับงานรักษาความปลอดภัยที่จัดตั้งด้านตรวจ ทางเข้า-ออกประตู และบริเวณจุดเสี่ยงของมหาวิทยาลัยฯ ($\bar{X} = 2.01$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 7 ท่านพอใจที่มหาวิทยาลัยฯ จัดอบรมผู้กระทำความผิดไม่สวม หมวกนิรภัยและผู้กระทำความผิดการขับขี่จราจร จำนวน 2 ชั่วโมง / ครั้ง เดือน ($\bar{X} = 1.96$) และข้อที่ 5 ท่านคิดว่าการสวมหมวกนิรภัยคือความถูกต้องและพยายามที่จะปฏิบัติตามกฎจราจรทุกครั้ง ($\bar{X} = 1.71$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านทักษะพิสัย

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านสามารถยอมรับมาตรการที่ว่าด้วยการสวมใส่หมวกนิรภัย 100% ในมหาวิทยาลัยฯ ได้มากน้อยเพียงใด	2.00	0.985	น้อย
2	จากมาตรการการสวมใส่หมวกนิรภัย 100% ในมหาวิทยาลัยฯ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีการใช้มาตรการนี้ต่อไป	2.15	1.070	น้อย
	รวม	2.07	.899	น้อย

จากตาราง 4 พบว่า พฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านทักษะพิสัยโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 10 จากมาตรการการสวมใส่หมวกนิรภัย 100% ในมหาวิทยาลัยฯ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีการใช้มาตรการนี้ต่อไป ($\bar{X} = 2.15$) รองลงมาคือ ข้อที่ 9 ท่านสามารถยอมรับมาตรการที่ว่าด้วยการสวมใส่หมวกนิรภัย 100% ในมหาวิทยาลัยฯ ได้มากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ

ข้อที่	พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย ของนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$		t	Sig.
		ชาย (168)	หญิง (195)		
1	ด้านพุทธิพิสัย	2.00	1.81	3.308	.087
2	ด้านจิตพิสัย	2.11	1.78	4.503	.000
3	ด้านทักษะพิสัย	2.29	1.86	4.883	.042
	รวม	2.13	1.81	4.975	.000

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ โดยใช้ค่า (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน และพบว่ากลุ่มนักศึกษาชายมีพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยมากกว่ากลุ่มเพศหญิง

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะ รายได้ ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ และการมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
คณะ	ระหว่างกลุ่ม	2.187	5	.437	1.041	.393
	ภายในกลุ่ม	157.596	375	.420		
	รวม	159.783	380			
รายได้	ระหว่างกลุ่ม	66.745	3	22.248	90.153	.000
	ภายในกลุ่ม	93.038	377	.247		
	รวม	159.783	380			
การสวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่รถจักรยานยนต์	ระหว่างกลุ่ม	20.097	2	10.048	27.191	.000
	ภายในกลุ่ม	139.686	378	.370		
	รวม	159.783	380			
ประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์	ระหว่างกลุ่ม	1.178	3	.393	.934	.424
	ภายในกลุ่ม	158.604	377	.421		
	รวม	159.783	380			

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะ รายได้ การสวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ ประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุในการขับขี่ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ แตกต่างกัน แต่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะที่เรียน และประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ไม่มีความแตกต่างกัน ดังตาราง 6

การอภิปรายผล

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.20 รายได้ต่อเดือน 5,000–7,000 บาท มีประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ 4 –6 ปี จำนวน 143 คน มีการสวมหมวกนิรภัย

ในขณะขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์เป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.5 มีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 69.60 และเคยประสบอุบัติเหตุ จากการขับขี่ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.60

2. พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทักษะพิสัย ($\bar{X}=2.07$) รองลงมาคือ ด้านด้านจิตพิสัย ($\bar{X}=1.94$) และด้านพุทธิพิสัย ($\bar{X}=1.90$) ตามลำดับ

3. พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ เพศ โดยใช้ค่า (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกัน

4. พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ และประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุในการขับขี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นคณะที่เรียน และการสวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ แตกต่างกัน แต่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะที่เรียนและประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยได้ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดอบรม แนะนำหรือการณรงค์เกี่ยวกับกฎหมายจราจรและการสวมหมวกนิรภัยให้นักศึกษาทุกชั้นปีและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยให้มีความรู้ และเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายจราจร โดยเฉพาะนักศึกษากลุ่มเพศหญิง

2. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้นักศึกษาใช้สื่อออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์การให้ความรู้เกี่ยวกับการสวมหมวกนิรภัย เพื่อให้ทุกคนที่ได้รับข่าวสารได้ตระหนักถึงถึงประโยชน์ของการสวมหมวกนิรภัยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐปติ วิริยวัฒน์ และสุรชาติ สีนวรรณ. (2555). พฤติกรรมการใช้หมวกนิรภัยในการป้องกัน อุบัติเหตุของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. *วารสารวิจัย มสค. 5(2) กรกฎาคม – ธันวาคม 2555.*
- ดิศกุล ชลศาลาลินธุ์. (2558). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการสวมหมวกนิรภัยโดยทฤษฎี แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ.* วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรม ชนสง, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- บรรจง พลไชย และอุทัยวรรณ สุกิมานิล. (2554). พฤติกรรมการใช้หมวกนิรภัยของนักศึกษา พยาบาล มหาวิทยาลัยนครพนม. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ, 5(2) พฤษภาคม – สิงหาคม. 2554.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุษบา จันทร์ผ่อง. (2542). *สวัสดิศึกษา.* ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- ประเสริฐ เก็มประโคน. (2539). *ความพร้อมของผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ต่อการบังคับใช้กฎหมาย หมวกนิรภัย :* ศึกษาเฉพาะกรณีเขตการสาธารณสุขที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และ สาธารณสุข. Taro Yamane. (1970). *Statistic: an Introductory Analysis.* 2nd ed. New York : Harper & Row.

